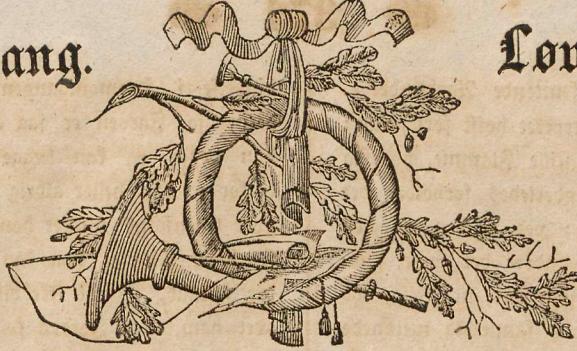

Ottende Aargang.

№. 94.

Löverdag d. 10 Mai
1834.

A D B E R G A V N S P D S C E D

Udgiven af A. P. Liunge.

Trykt i det Poppiske Officin.

Dette Blad forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten, saavel i Danmark, som i Hertugdømmerne.

Skizzer og Studier af Kunstatademiets Udstilling for 1834.

(Fortsatte).

Når man en Tidlang har fordybet sig i Calmeyers melancholisk-sjonne Partie af Sognefjorden, hvor Fritthiofs Bautasteen som en Kjempedodningsfinger peger ud af Gravhøjen, og samler de vilde Maager i mystiske Stormdands, oploses man snart i en idyllisk glad Stemning ved at kaste Blikket paa Monnies's fortæffelige Bondepige, hvis rolig slumrende Fader gjor den sjelanske Kunstnerpilgrim dobbelt veltalende. Hvilket Udtryk! Hvilken Sjælerigdom i denne lille Farvedigtning! Man kan næsten ikke løsive sig derfra, og nodes man dog endelig bortil, vandrer man kun adspredt videre, og Tanken flyver atter tilbage, for at omsværme den yndige Blomst, der er udsprungen i et Morgenlys, som Kunstneren har frasøvet den friske, godt drømmende Natur! — — Gi, ei! Deres ørbødige Ejerner, Hr. Instructeur! — nei! isandhed, det er skuffendeligt; men De seer nu i den deilige Atlaskes Slaaprok saa fornemt mildt ned paa mig, at jeg bliver ganske undseelig, og maa skjule mig lidt i Haven derinde hos Almonnts to velsignede Småa, hvor det blot bedrover mig, at jeg ikke kan sætte mig ned og tage een af de venlige Glutter paa mit Knæ, medens den Anden lytter til, og fortælle dem Sagnet om Fritthiof og om den velsignede lille Bondepige i næste Stue, der i Grunden dog vist er en Fee, og af hvis lappede Skjort jeg ikke vilde bortbytte den mindste Træol for alle de malede Silkeslaaproker, der var

i Verden. Men stille! derhenne seer jeg en lille alvorlig Pige med et Speil, hvori hun, for ikke at være Nogen i veien, affibes betragter de mange sjonne Gjenstande omkring sig. Det kunde jeg ogsaa have Lyst til; man saae da Mere maafee, og hørte maafee Mindre; men nei! hun seer kun sig selv, Speilet gjengiver kun hendes eget uskyldige Billedet; men for hendes Sjæls Paradis vaager Englen med Blusfærdighedens Hyazint. Hilst hænger det beromte Kaffehuus med den sorgende Laurbærkrands — det skal være mesterligt; Alting løber dog i Et for mig; jeg kan ikke rigtig sjelne Gjenstandene. Er det Tobaksrøgen, som gjor det, eller Taarer?

De ønsker, smukke Molly, at besøge Thorvaldsens Marmormalerier? For disse to Trylleverglas af Kortpapir aabner Helligdommen sig for os — seer De; behag blot at træde ind! — De studser, Molly! Deres Beundring er taus som Mattens Marmorlæber, og dog saa veltalende. Hvilken Tonefylde! Hvilken hoitidelig, sjælegrisende Farvehymne, og dog kun et Blad af den mægtige Klippebetvingers uhyre Kjempedrapa!

Men hvad foregaar der med mig? Aabner Phantasien en ny Trylleverden af magiske Farver i det Fjerne, for at hylde de hvide Skikkelsers Triumphtog, fremmanet af Frihedssværmerens *) begeistrede Seerblik? Det er et sjælt, overordentligt sjælt Syn. Med hvilken stille Værdighed drager ikke den hellige Procession frem, udbredende sin aandelige Belsignelse, og ledsgaget af Folkets brændende Andagt. Det er det hoitidelige Tog ved Christi Legemsfest, saaledes som det fandt Sted i Slutningen af det

*) Lord Byron.

fjortende og Begyndelsen af det femtende Aarhundrede. I de smukke Børns Ansigtter er Udtrykket høist forskjelligt; men from Uskyldighed er dog den stille Flamme, hvorfra de barnlige Følelser udspringe. Anderledes forholder det sig med de geistlige Hovedpersoner; ved Siden af den udeeltagende, stolte Selvtildredhed, vandrer det sorte, gudhengivne Sind; ved Siden af twilsom Tro, uroffelig, dyb Overbevisning, men alle Sjælestraaler samle sig mildnede og luttrede i den biskoppelige Oldings fredbesøede Asyn, medens den glade, fritopskuende Moder mellem Kriger og Pilgrim fra Tilskuerenes knælende Flok besegler Besig- nelsen i det uskyldige Barns Smil paa hendes Kjærlige Arm. — Men ikke nærmere, Molly! Denne Farvedrom maa sees og beundres i en ørefrygtfuld Afstand, det meest fortynnende Tata Morgana slukker sine Rosembilleder, naar det umøttelige Die grunat vil giennembryde Storet, der er vævet af Sylphevinger og Blomsterduft. Lev vel, Molly!

—g.

H. C. Buntzen,

No. 141. En mørk Vinterdag. Composition.

Det maa uden tvivl være toinefaldende for Enhver, som kaster et Blik paa nærværende Aars Udstilling, at Landskabsmalerierne, idet mindste quantitativt, ere de prædominerende, og det kan vistnok neppe heller nøgtes, at Naturens Ansigt ikke blot er det meest journaliere, men ogsaa i flere Henseender det, der bedst egner sig til at fångle Studiet og den tilbagevendende Betragtning. Det er særdeles interessant i de forskjellige Farvebilleder at bemærke den Grundtone, om det saa maa kalbes, der er hver Kunstner eiendommelig, det Farvespil, der ligesom først møder Kunstneren fra Naturen, og er ham Kjærest at see og giengive paa Lærredet foran sig. Farven er vistnok noget ganske Undet og tillige meget mere for Maleren end for andre Mennesker — det kan vel glæde os at see den nedgaaende Solens Straaler bryde sig i de graalige Skyer eller Aftenrøden oplyse den indtrædende Dæmring, ja! vi kunne endog føres derved og vækkes til Selvtenkning og mangehaande Betragtninger; men det er dog neppe saaledes, Maleren betragter og tilsgnær sig Farverne; det kan vel interessere os at kaste Diet paa Himlen med dens voplende Skikkeler, fordi der ligger en Jord under, med hvis ligesaa mangfoldigt voplende former hine kunne bringes i et Slags Harmonie, og derved sondres og erholsde Betydning; men Farven selv tiltaler os ikke; Maleren derimod føler og glæder sig over Farvespilletts indbyrdes Forhold og Blanding ligesom Musikeren over Tonernes For-

bindelse i Harmonigangen — han føler Compositionen deri; ja, Farven er saa at sige hans Sprog; deri maa han lægge og kan lægge alle sine tanker og Følelser: derfor er han heller aldrig fremmed paa Jorden; thi enhver Gjenstand tiltaler ham, enhver Gjenstand farver sig for hans Die; og han kan trostig som Tycho Brahe vandre fremad, — thi ikke blot Himlen hvælver sig allevegne over ham, men Jorden følger ham overalt med sin Pragt og sine afverkende Syner; derfor er han ogsaa noisom, og gjor kun lidet Krav paa Verdens saakaldte Herlighed — han beder kun Sol og Maane om deres Skin, laaer imellem en Skygge hos Treæet og sjæler Blomstens Billede fra Kildens Bolge, hvori den kastede det. Netop fordi nu Farven saaledes er at ansee for Malerens eiendommelige Sprog, synes han saa meget mere selvstændig, naar han ikke blot indfører sig til at igjengive, hvad han har læst i Naturens Bog og fortælle paa Lærredet, hvad han har set i den ydre Verden, men ret gjor sig til Herre over Sproget og fri og freidig der udtales, hvad der rører sig i ham, hvad han selv tænker og føler, saaledes som man ellers gjor det simpelt og naturligt i daglig Tale. Derfor har i Særdeleshed det Stykke, der er nøvnet i Overskriften til nærværende Linier, saa fortrinligent tildraget sig Medd.s Opmærksomhed, og det synes ogsaa aldeles at afsondre sig fra den øvrige Række af Landskabsmalerier ikke blot derved, at det forknyder sig som reen Composition hvad ikke, saavidt Medd. bekjendt, er tilfældet med noget af de øvrige i denne Genre, men tillige ved en ganske egen Originalitet i Fremstilling og Colorit. Medd. mener naturligvis ikke, at den Stemning, som udtrykker sig i nærværende Maleri, endog kun forbigaende har herfjet hos Kunstneren, der er ham aldeles ubekjendt, men uden tvivl har han dog tenkt sig en saadan, som den vistnok øste kan fremkaldes i Livet, og paa sin Vis fremstillet og udviklet den saa sandt, saa smukt og saa poetisk, at den synes i hoi Grad at kunne gjøre Krav paa et opmærksomt Die. Der er en sorgelig Stilhed udbredt over det hele Maleri; den slumrende Jord er bedækt med Sne, hvori der ikke findes noget menneskeligt Spor: kun Haabet bevæger sig med sine morke Bolger ind paa Strandbredden, og saarer sin Hod paa dens skarpe Stene. Selv Baggrunden er mørk; der er intet Lys eller Haab for Diet, som stirrer fremefter; tunge Sneemasser hænge paa Horizonten, hvor man skimter en uoversigtlig Fjeldrække; det synes endog, som Kunstneren med Glid og Omhyggelighed har tilbagetrængt alt Levende og Beslægtet; thi langt borte sines vel en Wolsgaard med et Par menneskelige Skikkeler, som det synes, og fjernet ude paa Havet